

ABONAMENT:

Pe an 6 cor.; pe 1/2 an 3 cor.

Pentru România pe an 15 lei.

Manuscripte nu se redau.

LIBERTATEA

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifa, cu
prețuri foarte moderate.

Abonamente și inserțiuni se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă.

Spirit de jertfă.

În notițe scurte și posibil disparente, ziarele maghiare aduc și ele știri despre stăruitoarea lucrare a societății „Uniunea cehă-slovacă” sau Liga cehă-slovacă din Praga, care e înființată cu scopuri naționale slave, culturale și politice.

Frații noștri de suferințe Slovaci, cari au fost loviți de acum repozatul Tisza mai crunt decât ori-care alt popor, desființându-le gimnaziile slovace, confiscându-le asociațiunea națională ce aveau, etc., dacă au văzut și văd, că în propria patrie li-se pun atâtea pedeci însoțirii și cultivării naționale, s'au simțit în chip natural împinși a-și căuta razim și alianțe peste granițe! Și au aflat alianță la frații lor de sânge Cehi. Au înființat, nu de mult, „Uniunea cehă-slovacă”, care are următoarele scopuri:

spriginesc apariția de cărți menite a apropia și a lega tot mai strâns de olaltă inimile poporului slovac de a celui ceh. Atari cărți le cumpără cu grămada și le împart printre Slovaci din Ungaria, aprinzând într'înșii focul iubirii de națiune și de gintă;

abonează cu sutele foi literare, economice, sociale, din Boemia și de aiurea, și le trimit printre Slovaci din Ungaria, ca să hrănească într'înșii regulat făclia aprinsă a iubirii de neam și a tinerii cu mândrie la ginta lor slavă;

iau studenți slovaci din Ungaria și-i cresc în școlile cehe, unde spiritul național e mai viu ca ori unde. Să soarbă și ei în sufletele lor acel spirit, și venind acasă, să fie în Ungaria așa de buni Slovaci și Slavi, precum sunt Cehii în Austria de buni Cehi și Slavi;

iau zeci de tineri Slovaci lipsiți, și-i așează pe la măestri aleși Cehi, să învețe meșteșuguri și învățați să se reîntoarcă în mijlocul poporului lor de aici, și să fie apostoli ai frăției cehă-slovace.

Și altele.

Iar' fiindcă toate acestea cer cheltueli, pentru întimpinarea cheltuelilor Liga cehă-slovacă își înființează peste tot locul despărțiminte și își adună membri, cari sunt supuși la taxe anuale însemnate: Un membru al acestei Societăți plătește pe an, nu o coroană două, ci câte 20 coroane, sau odată pentru totdeauna 200 cor. Și are mii și mii de membri!

Zilele acestea Liga cehă-slovacă și-a înființat un despărțământ nou la granițele ungurești, în Brod-unguresc (Ungarisch-Brod, în Moravia) și a căpătat numeroși membri. Din inteligența naționalistă slovacă dela noi, sunt, firește, în număr frumos membri la numita socie-

tate, și i-ar face și printre Slovaci nostri despărțiminte, dacă n'ar sta guvernul unguresc cu sapa în mână, să tae în cap ori-ce mișcare de acest fel.

Noi scoatem aci la iveală acest lucru, ca fiind el dovadă frumoasă despre *spiritul de jertfă* pe care îl au, și îl cultivă, și și-l arată prin fapte, popoare ce își urmăresc cu cuvenita stăruință planurile lor de viitor! Nu la o coroană două, să supun pe an, ci la zeci de fiorini, pentru scopuri ideale naționale!

Și ce program real, bine gândit, întinzându-se în consecuențele sale departe în viitor, e programul de muncă al societății lor! Oamenii cari așa lucrează, au viitor și ca națiune și ca gintă!

Iată idei, cari ar trebui să formeze părți mai marcate și în programul de lucrare al tuturor societăților noastre culturale, economice, literare, ca Asociațiunea, Reuniunile economice, băncile, etc. În programele numitelor corporațiuni sunt cuprinse ce-i drept ideile economice-culturale de mai sus, dar' ni-se pare că prea puțin intensiv se lucrează pentru o mai simțită intrupare a lor. De aceea vom și reveni asupra acestui lucru tractându-l cu aplicari speciale.

UNELE-ALTELE

Comitetul național la lucru!

Precum suntem informați, președintele partidului național român dl. Dr. Ioan Rațiu, zilele trecute a avut o consfătuire cu unii dintre acei bărbați ai noștri, cari și astăzi fac parte din vechiul comitet național. Dacă aceasta a fost întrunirea pusă în vedere în „Tribuna”, așteptăm cu legitimă curiositate publicarea hotărârilor luate întru reînvierea partidului și eluatarea punctelor din programa națională dela 1881. Iată un lucru, la care ne place a crede, că au contribuit încâtva și cele scrise în foaia noastră.

Articolul dlui E. Brote.

În nr. 46 din „Tribuna Poporului”, s'a publicat un important articol de fond, din peana dlui Eugen Brote, sufletul mișcărilor noastre politice din era memorandului.

Purcezând dela scrisoarea dlui Dr. Mihai, publicată în foaia noastră, dl Eugen Brote ia poziție hotărâtă pentru revizuirea programei din 1881.

Despre acea parte a scrisorii dlui Dr. Mihai, în care sunt formulate postulatele noastre culturale și economice, dl E. Brote zice, că „cuprinde un program amănunțit, clar, bine precugetat și practic”.

Ear' ce privește partea politică a acelei scrisori, dl Eugen Brote încă se pronunță pentru eliminarea punctelor 1 și 9 din program, face însă unele observări și scoate la iveală unele considerațiuni, cari la nici un cas nu vor putea fi trecute cu vederea atunci, când se va tracta despre revizuirea programei.

Regretăm, că spațiul îngust ce ne stă la dispoziție, nu ne permite a reproduce întreg articolul dlui Brote, actual și instructiv.

De-ale presei noastre.

Cu bucurie am remarcat în timpul din urmă *tonul urban și obiectiv* în care se discută chestiunile actuale în acele ziare române, cari au drept a fi luate în considerație. Un lucru prea însemnat acesta, atât pentru cauza însăși, cât și pentru *aprețirea nivelului cultural al ziaristicii noastre*.

Singur venerabilul proprietar și director al „Gazetei” ține a face o excepție regretabilă.

După seria asvirlită asupra dlui Dr. Mihai, în zilele trecute s'a aruncat într'un articolu chilometric asupra „Tribunei Poporului” cu scopul mărturisit verde, de a o — turti!

Nu căutăm dacă „Gazeta” și-a ajuns scopul sau ba, după-ce însăși anunță, că simte lipsa unei noue turtituri, ce o pune în vedere.

Nici apărătorii nechemăți ai „Tribunei Poporului” nu voim a ne face, ținem însă a accentua, că toate cele debitate de „Gazeta” din aceste incidente, se pot spune și mai pe scurt și mai obiectiv.

Rugăm cu tot respectul pe directorul „Gazetei” a fi mai calm, și în propriul seu interes sanitar și pentru prestigiul presei noastre, mărturisind sincer, că gradul anormal de nervositate, ce l'am observat în timpul ultim reoglin-dit în „Gazeta”, ne cauzează sincer regret.

Bătrâni și tineri.

Să cetește și prin presa noastră despre mișcarea tinerilor de colo, de colo, despre neînțelegerea lor cu bătrânii cutari, cutari. Despre noi afirmă — pe nedrept — un ziar că am voi să trecem peste bătrâni, cocoțând numai pe tineri la suprafață. Departe de noi.

În aceste momente ne vine chiar bine frumoasa psihologie pe care o face aparițiilor de acest fel, eminentul scriitor bucureștean G. Panu, și pe care o reproducem în acest număr. Ea arată că n'au drept a se supăra nici bătrânii, nici tinerii, și a să certa așa iute, dacă ici-colea nu convin în păreri.

Pentru „Drapelul”.

„Drapelul” dela 25 Martie n., luând prea mult asupra-și apostrofarea din notița noastră „Tactică greșită” din numărul trecut, se arată indispus. Grăbim a declara, că scriind acea notiță mai puțin am avut de gând a atinge pe „Drapelul”. Sfirșitul notiței arată la cine ne gândeam, la vechiul organ brașovean, care perduse din vedere calmul și discuția nepersonală, recerute la tractarea unor chestii și gingașe și arzătoare, ca cele puse prin foaia noastră în desbatere.

Ba constatăm cu plăcere și aceea, că noi pe „Drapelul”, dela apariția sa și până azi, pentru discuțiile sale serioase și pentru încungiuirea personalităților cultiva-toare de patimi, l'am privit ca pe un pas spre bine în presa noas-

tră, ca pe un drapel al demnității în presă! Și în privința aceasta și noi îl vom urma.

În cazul controversat „Drapelul” a căzut în acea notiță numai întrucât nici el nu reproducuse macar părțile mai marcate ale articolului dlui Dr. Mihai.

Ca noi, foaie săptămânală, să reproducem seriile unor foi ce apar zilnic ori aproape zilnic, nu ni-se poate pretinde.

Din România.

Cetim în ziarele din România:

Camerele s'au închis mai curând ca în totdeauna.

Este sigur însă, că în primele zile ale lunii Maiu va fi o nouă sesiune extraordinară, în care se vor vota câte-va legi, printre cari se spune că ar fi și o lege modificatoare a actualei legi a teatrelor.

Sesiunea dela Maiu se convoacă însă mai mult pentru-ca să se găsească Camerele deschise cu ocazia zilei de 10 Maiu, care se va sărbători anul acesta cu o pompă deosebită, împlinindu-se 25 de ani dela proclamarea independenței României.

La Petersburg a fost de curând o mare expoziție de pește, la care a luat parte și România prin trimișii și specialiștii sei. Despre aceasta scrie „Cronica”:

„Am reperțat un mare succes la Petersburg, nu politic, nici războinic, ci economic.”

Și datorim acest succes dlui Dr. Grigore Antipa.

Peștele nostru a obținut la expoziția din Petersburg cele mai mari premii: trei grand-prix și mai multe medalii.

De notat, că unul dintre grand-prix s'a dat legii pescuitului pe care a făcut-o dl Dr. Grigore Antipa.

Astfel inimosul și activul director al pescărilor statului a obținut și personal un imens succes. El poate să fie mândru că întreprinderea cu organizarea exploatării peștelui i-a reușit pe deplin, și țara trebuie să-i fie recunoscătoare că i-s'a creat un însemnat venit, ce poate să ia o foarte mare desvoltare în viitor.

Succesul pe care l'a obținut peștele nostru la expoziția din Petersburg este cu atât mai însemnat, că până la intervenirea dlui Dr. Antipa, noi nu numai că nu făceam export de pește, dar' aduceam noi cantități enorme din Rusia.

Știri politice

— Croații se pot lăuda cu un succes nou în stăruința lor de a-și largi neatârnată față de guvernul ungar. O străduință de frunte le e, ca o mai mare parte din venitele țerii, să le poată ei, independent, folosi pentru scopuri din lăuntru ale țerii lor. Și acum sunt în ajutorul încheerii unui nou pact cu Ungaria, prin care li-se vor spori Croaților venitele independente cu trei milioane coroane la an.

— Să vede că Regele Eduard al Angliei dorește pacea cu Burii. Acum și-a trimis pe un om apropiat al seu pe câmpul de războiu, să vadă nu ar putea încheia o pace onorabilă cu Burii. Membri guvernului bur s'au și pus în atingere cu comandanții englezi. Dar' speranță e cam puțină, căci Burii cer „neatârnată” și Englezii nu o vor.

Bătrâni și tineri.

Mai alaltieri întâlnesc la palatul justiției pe un bătrân liberal și-l întreb: ce este nou?

— Ce să fie? Tinerii din partid voesc să ne anihileze.

Plec pe stradă înspre casă și iată dau de un continentalist.

— Domnule, imi zice el, pretenția dlui Carp este absurdă, că noi suntem conservatorii de baștină, partidul bătrân conservator.

La doi pași văd că un profesor mă salută cu un aer foarte melancolic.

— Ce știi, dle Panu, de legea pensiilor? Fiind-că eu sunt hotărât să mă retrag. Căci de, astăzi profesorii tineri au pretenții mari, ei cred că numai ei posedă știința.

În momentul când era să intru acasă iată un major de cavalerie pe care îl cunoșteam.

— Tot major?

— Tot! Cadrele noastre sunt foarte restrinse, ear' limita de vîrstă fiind prea urcată, bătrânii ne țin în loc, nu putem avansa.

Intru acasă și iau ziarul „Le Temps”; cetind ce se petrec în Austria, văd frasa: „Tinerii cehi...”

Ear' cu privire la politica din Germania, mai văd vorbind despre bătrânii conservatori.

Percurg cu ochii un catalog de cărți nou și văd titluri: „Nouele teorii asupra...” etc.; ear' altele: „Vechea credință a popoarelor asiatice, etc.”

Căutam în bibliotecă o carte veche, care-mi trebuia, dau peste „la France nouvelle” a lui Paradol... Franca nouă... de acum 40 de ani!

Prin urmare, peste tot locul și în toate ramurile întâlnești cuvântul de bătrân și tiner, în opoziție unul cu celalalt.

Este aceasta o disidență? Sunt două partide în știință, în literatură, în cursul istoriei, al tinerilor și al bătrânilor?

Sunt două partide în politică, unul compus numai din tineri și altul compus din bătrâni?

De loc, este pur și simplu mersul natural: tinerii voind să meargă prea repede și întâlnind pe bătrâni, și bătrânii care au locurile ocupate resistând de a le da tinerilor.

Cine are dreptate? Toți și nimenea. Și tinerii au dreptate ca să voiască să meargă înainte, dar' și bătrânii au motive pentru a nu ceda ușor locul lor.

Da, nerăbdarea și presumpțiunea tinerilor este cunoscută de când e lumea. Popoarele tinere la viața politică sunt gălăgioase și turbulente, uitați-vă la Bulgaria, uitați-vă la Statele-Unite. Bătrânețea este respectată numai întru cât ea se impune; bătrânețea nu este respectată pentru bătrânețe, ci pentru capitalul de cunoștințe ce ea imaginează. Indrăsneala tinereței nu se justifică de cât în cazul când ea reprezintă ceva, nu fiind-că este tinerețe. Este o nebulie de a lua partida în mod absolut a bătrânilor în contra tinerilor, sau a tinerilor în contra bătrânilor.

Ziceam că bătrânețea nu este respectată ca bătrânețe. Intr'o zi Kogălniceanu vede aducându-se din inițiativa parlamentară un proiect de lege care punea condiții de maximum a vârstei, nu-mi aduc aminte în ce direcție; mi-se pare că printre propunătorii era și dl Disescu.

Kogălniceanu se urcă la tribună și în una din acele improvisații admirabile marele om spulberă propunerea. Mi-aduc aminte numai începutul cuvân-

tării lui Kogălniceanu: »Lăsați ca natura să facă ea selecțiunea între cei bătrâni și tineri și să nu vă substituiți d-voastră ei, etc., etc., etc.« Era un cuvânt adânc și care rezolva aproape problema luptei între tineri și bătrâni.

Bătrânii totdeauna în genere au fost maltratați. Homer laudă înțelepciunea lui Nestor și spune că de pe buzele lui cuvintele curgeau dulci ca mierea.

Spartiații însă omorau pe bătrânii ajunși în adânci bătrânețe, ca guri inutile și ca sarcini societății. Câți fi de regi impacienți nu s'au revoltat grăbiți în contra părinților lor, detronându-i sau chiar ucigându-i!

Bătrâneța este respectată și ascultată cu o condiție: ca să nu împedecă pe tineri în mersul lor. Tinerii primesc sfaturi dela bătrâni câte vrei, dar' numai sfaturi.

Ziceam mai sus că nu poate fi delimitare în nici un ram de activitate între tineri și bătrâni. Bătrânii inteligenți și culți se amestecă cu tinerii de aceeași calitate, ear' tinerii netrebniți și incuți sunt înlăturăți ca sarcini inutile.

În știință în genere savanții bătrâni sunt tot așa în curent ca și cei tineri, de cât de multe ori ei preferă sistemele din tinerețe sistemelor în curs la bătrânețe. Cine nu e în curent cu știința ocupației sale, acela nu e nici bătrân, nici tinăr, este pur și simplu ignorant.

Cultura de o parte și ignoranța de altă parte, iată marea diviziune care trebuie să se facă între oamenii cari lucrează pentru același scop comun.

Că bătrânii preferă teoriile mai vechi, se explică; ele ocupă mai mult loc în creierul lor, pe urmă cu dănsule au reușit. Că tinerii le combat mai cu plăcere, iarși se explică; mai întâi fiindcă ele sunt un obstacol în mergerea lor înainte.

Adevărul însă unde e, în ce parte? Adevărul nu e numai de cât într'o parte sau într'alta. Nu urmează că fiindcă se emit teorii nou, apoi ele sunt adevărate; nici prin faptul că celelalte sunt vechi, ele încetează de a fi întemeiate; nu tot ce e nou e fundat și ce e vechi eronat. Omenirea nu face progres din 20 în 20 de ani. Dacă ar fi așa, unde am fi acum? Omenirea a făcut progres la început din sute în sute de ani, poate și în mii, și chiar astăzi din sută în sută, cel mult din 50 în 50 de ani. Și aceasta nu în toate privințele, ci numai în mici, forte mici domenii speciale ale cunoștinței omului; fondul comun acel mare și adânc rămâne neschimbat sute și sute de ani.

Prin urmare pretenția tinerilor, care prin vârstă sunt separați de bătrâni prin 20 cel mult 30 de ani, pretenție care consistă în a crede că ei singuri posedă știința și cultura cea nouă, este pretenție juvenilă, căci o mai repet, nu în 20 sau 30 de ani la oameni de o cultură egală se poate constata o deosebire însemnată.

Tinerii, ca să-și ridă de bătrâni, indică vre-un bătrân incult și mărginit, care și în tinerețe era incult și mărginit. Câți bătrâni însă la rândul lor nu ar putea cita pe tineri incuți și mărginiți!

Atât în știință cât și în politică, amestecul tinerilor cu al bătrânilor este absolut necesar, toți reprezintă continuitatea, adică: bătrânii trecutul cu prezentul, tinerii prezentul cu viitorul.

Dacă acest lucru este adevărat în toate ramurile de cunoștințe, în politică el este și mai isbitor. Politica este o artă de curată experiență, prin urmare oamenii cu experiență sunt absolut necesari.

În politică progresul se face mai greu de cât în multe alte domenii. Pentru-că ea nefiind o știință, neavând norme după care să se desvolte, domeniul ei consistă într'o veșnică activitate, bună sau rea, nimerită sau nenimerită. E greu să constați în mod apreciazabil un progres oare-care în moravuri sau în politică în curs de 30 sau 40 de ani.

Un lucru se schimbă. Se schimbă formele de luptă, felul de declamație, procedurile oratorice, precum și forma sub care lucrurile se prezintă publicului; fondul rămâne același.

Și atunci se poate pune numai întrebarea: Dacă formulele și procedurile noue sunt preferabile celor vechi și dacă felul deosebit de cel vechiu de a spune aceleași lucruri este mai în progres? Va să zică cel mult totul se reduce la o formă și la nimic altceva.

În această privință, vedit că declamațiunile și oratoria de acum 30 de ani ni-se par învechite și demodate. Este oare acea oratorie în adevăr inferioară? Este de preferat a noastră, cea de astăzi? Nu știu.

Știu un lucru însă: când un om de talent revine acea formulă de oratorie și-i dă lustrul înțelegerii și al culturii lui, acel gen oratoric politic este și astăzi tot așa de admirabil ca și atunci, și impune publicului tot așa ca și acum 40 de ani.

Este drept, că astăzi noi abordăm chestiuni mult mai numeroase în politică, de cât cele pe care le tratau și cunoșteau predecesorii nostri. Acest progres însă nu este individual al nimeni, prin urmare nimenia nu se poate lăuda personal cu el; acest progres este general al timpului și dacă predecesorii nostri ar fi trăit ei, în locul nostru, în timpul nostru și noi în al lor, ei ar fi ceea-ce suntem noi și noi am fi ceea-ce ei.

Niciodată nu s'a făcut într'un partid disidență pe tema tinerilor și a bătrânilor, această temă nu poate produce de cât nemulțumiri naturale și explica-

Și ori-ce crivețe, 'n cale
I-s'ar pune și-ar opri,
Nu-i putere pe sub soare
S'o rețină de-a trăi!

Maria Cioban.

Cronica mea.

București, 12 Martie v. 1902.

Eminescu este iarși la ordinea zilei. Singuraticile versuri, extrase din materialul inedit depus de dl. Maiorescu la Academie și publicate prin diferite reviste, fac să se vorbească iarși de el, ca în alte vremuri. Și probabil că în curând figura acestui mare poet al neamului nostru va fi prezentată în adevărata sa lumină. Anume iată cum.

Este vorba ca în editura »Minervei« din București să apară o ediție critică completă a operelor acestui scriitor, lucru ce până acum nu s'a putut întempla tocmai din pricina, că lipseau manuscrisele. Cei-ce s'au angajat a face această ediție sunt: Nerva Hodos, un excelent cunosător al literaturii române, Alex.

bile. Selecțiunea, fie de vârstă, fie de capacitate, când acele nemulțumiri sunt prea vii, vine ca să restabilească ordinea naturală a lucrurilor.

(„Cronica“) G. Panu.

Adunarea „Ardelenei“.

În 27 Martie n. a avut la Oraștie loc adunarea generală ordinară a 16-a a institutului „Ardeleana“, adunare care a arătat, că mersul acestui institut a reintrat în cursul său vechiu liniștit, pe care, afară de anul trecut, l'a avut aproape regulat dela înființarea sa.

Adunarea a fost prezidată de dl. Dr. Ioan Mihai, fiind referentul obiectelor prezentate de Direcțiune, noul director dl. Dr. Aurel Vlad.

Adunarea a decurs liniștit. Opoziția care anul trecut se sbătea, așa de puțin alegând mijloacele, ca să împingă institutul în perplexități, pentru a-i strica bunul nume și a-i compromite solida lui conducere, vîzînd că nu-i succedea, căci lumea cunoaște și judecă și ea, pe acușatori ca și pe acușatori, — ăstan și-a dat pace, și așa adunarea a decurs repede și neted.

Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere, bilanțul și propunerile de distribuire a profitului, fiind deja publicate prin ziare și și special trimise, în broșură, acționarilor, precum și depunerilor mai însemnați, — s'au socotit ca cetite, și s'au supus de-adreptul desbaterii speciale.

La punctul despre succesul cancelariei advocațiale și cruțarea clienței prin instituirea cancelariei advocațiale proprii a institutului, — dl. acționar Nicolae Herlea, învățător în Vinerea, a adus nainte ponosul său, că sub noul arangement dînsul chiar n'ar fi fost cruțat, că fiind cavent pentru cineva, ar fi fost executat de cancelaria băncii, fără a fi fost mai întâiu provocat a regula datoria pentru care cavează, și, ca urmare, propune înlăturarea funcționarului din cancelaria advocațială, care l'a executat pentru caventia din vorbă.

Directorul Dr. A. Vlad dă, în calitate de juriscunsul al institutului, deslușirea, că dela institut se fac 3 rînduri de provocări, întâiu se provoacă de bancă datorășul care întărie a-și regula datoria, apoi a doua-oară un cavent principal, a treia-oară iarși datorășul, prin cancelaria advocațială, și numai după aceea se porcede la impropoșare, execuție, etc. Asigură că nu s'a purces altfel nici față de

Rădulescu, colaborator al »Convorbirilor« și — umilul d-voastre colaborator mai jos iscălit.

Întăiu volum din această ediție va cuprinde numai literatură populară. Eminescu era un pasionat iubitor al poeziei populare. A colectat el însuși o mulțime de creațiuni poetice din popor, cu preferință de acele din Ardeal și din Bănat. A scris apoi câteva imitațiuni după aceste, imitațiuni dintre cari însă numai bucata »Ce te legeni codrului« este cunoscută. Și afară de versurile populare sunt câteva povești, asemenea necunoscute. Toate aceste, publicate la un loc, vor dovedi pe deo parte isvoarele de inspirație a lui Eminescu, pe de alta vor arăta baza pe care el și-a clădit limba sa literară. Tinerii nostri poeți, cari bat câmpii fără a cunoaște limba și poezia poporului, vor putea să învețe foarte mult din acest volum.

Celelalte volume, vre-o două, vor cuprinde poeziile inedite, variantele, fragmentele dramatice și poate și puțină prosă inedită. Va rezulta din aceste in-

dl. Herlea, ear' dacă n'ar fi căpătat provocarea, nu e vina institutului. Arată cu date reale, că de fapt azi clientela e cu mult mai cruțată de spese procesuale, decât era în timpul când procesele băncii erau încredințate la advocați privați!

Adunarea ia, cu totalitatea voturilor, contra unu, cel al domnului cu ponosul, răspunsul la cunoștință.

Asemenea cu unanimitatea voturilor a fost respinsă propunerea aceluiași de a înlătura pe funcționarul din cancelaria advocațială, care i-a făcut execuția din chestie.

După acestea s'a pus la ordinea zilei alegerea alor 3 membri în Direcție: au fost realesi cu totalitatea voturilor (1577) cei eșiți: Iosif de Orbonaș, Ioan I. Vulcu și Aurel P. Barciannu.

După cari președintele, mulțumind acționarilor pentru buna ordine în care au contribuit se decurgă adunarea, — a declarat-o de închisă.

Raportor.

Correspondență

Scrisoare din Paris.

PARIS, 15 Martie 1902.

D-le Redactor! Cu multă bucurie și cu entuziasm am cetit falnica »Libertatea«; dați-mi voie să Vă salut drept aceea și eu de aici, din feericul oraș al Franciei!

Și Vă salut pentru credința viuă ce o am, că cu programul ce ați desfășurat, vom ajunge la rezultate mai frumoase și mai reale, decum s'au putut ajunge până acum. Cu energie, cu muncă serioasă, cu tactică, folosindu-ne de toate însușirile bune și rele ale dușmanului și și de-ale noastre, o să ne ajungem scopul mult dorit.

Mă grăbesc să mă identific și eu cu programul D-Voastre și vin a Vă oferi mod-stul meu sprigin de »raportor« de pe aici, cu cea mai mare plăcere, și recompensație ar fi pentru mine, când ași ști că am conlucrat și eu cătuși de cât întru înaintarea cauzei naționale.

Cât voi mai sta la Paris, mă ofer a Vă trimite cronici parisiene, instructive pentru frații nostri români.

Pentru acum mă mărginesc la atingerea unor impresii de pe aici.

Din Octombrie, până în Februarie am stat în Nizza și Marseille, însușindu-mi limba franceză, ear' din 9 Februarie sunt la universitatea din Paris, unde am venit pentru studierea dreptului criminal, care e predat aici de profesori renumiți. Voiu sta câtva timp

deosebi nota națională, care vine să completeze o parte din personalitatea lui Eminescu.

Există printre poeziile nepublicate un ciclu de cinci poezii, cari constituie un fel de preludiv la »Doina«, poezii cari sunt barbare în forma lor, dar' aproape revoluționare în fond. Adevărate hore oțelite. Sunt cinci poezii, în care se arată soarta Românilor din Basarabia, Transilvania, Crișania și Maramureș și cântând starea lor de decadență națională, poetul li învita să se ridice cu armele în mâni pentru apărarea demnității naționale!

Spațiul nu-mi permite a reproduce aici mai mult decât câteva fragmente. De pildă:

Perit-au oare toți Vultanii
Și șoimii munților Carpați?
Voi, fi ai vechei Transilvanii,
Sunteți cu totul enervăți,
Și suferiți cu înjosire
Dela Brașov pân' la Abrud... etc. etc.

Sau:

Perduți sunteți pe Criș și Murăș
E moarte, e leșin, e somn?
Au Dragoș nu-i din Maramureș

și în Germania tot pentru completarea studiului, căci cu toate că am absolvat jura și am depus riguroasele cu așa zis »distincție«, totuși trebuie să recunosc, că atât de puțin știu și știm toți câți am absolvat în patrie, încât ne e rușine. Vina însă nu o purtăm noi, ci »méltóságos«-ii profesori maghiari, cari, cei mai mulți, consideră postul de profesor numai drept o treaptă pentru avansare la primirea titlurilor, căci la noi profesorii universitari cari sunt numai »nagyságos«-i, sunt desconsiderați chiar și de elevi! Toți caută să fie barem »méltóságos«-i. Aicea însă cu decan, cu rector cu tot, toți sunt numai simpli »monsieur« (domn-i) și totuși ce deosebire între »nagyméltóságos«-i și »monsieur«-i...

La universitatea de aici sunt foarte mulți străini, între cari un număr considerabil sunt Români din România. Din Ungaria e numai un Ungur și un jidan, cari însă și aicea excelează prin absența lor dela ore (lupul nu-și schimbă pîrul), Ungurul a fost de față în anul acesta la 7 ore, jidanul la 22 ore. ăstai record! E grozavă deosebire și între ascultătorii de aicea și dintre eroii »Sengerei«-urilor din Pesta! Aici nici pomană de demonstrație, toți sunt diligenți și ascultă și-și înseamnă cu atențiune prelegerile profesorilor, până-ce la noi absentează, ear' dacă se prezintă la universitate, aceea e pentru.. a face scandal. De aceea să și observă raportul acela între numărul bărbaților erudiți ce ies din Pesta și între cei-ce ies din Paris!

Despre multe altele altă-dată!

Just.

Posibil?

Tractul Iliei, Martie 1902.

D-le Redactor! Am știre despre hotărîrea fondatorilor foii d-voastre, că adică în ataceri publice bisericești, atât gr-or. cât și gr-cat, să fiți foarte rezervați, și mai ales să nu fiți personali, ca nu cumva prin discutarea personalității celor dela conducerea locală ori generală a bisericii să stîrbiți autoritatea bisericii însăși, deci religiozitatea, moralul general. Dar' ceea-ce nouă ni-s'a întemplat nu Vă e permis a refusa să publicați, în interesul bisericii însăși! Sau atunci nu mai sunteți ceea-ce voiți a fi: desinteresăți apărători ai binelui comun!

Iată de ce e vorba:

Tractul nostru protopopesic gr-or. al Iliei a ajuns vacant, prin aceea, că protopresbiterul nostru dl. A. P. P. a fost ales de protopresbiter la alt tract, de curînd înființat. Bine. Dsa a dorit să plece dela noi. Noi nu l'am putut reținea a merge acolo unde l'a tras mai tare inima.

Interesant însă în afacerea, că pe noi, ca tract, nu ne-a avisat nimeni că trac-

Și n'a fost la Moldova domn?
N'a frânt a dușmanilor noui
N'a frânt pe Leși și pe Tataři... etc.

Ear' despre Bucovina cânta:

Ear' tu, iubită Bucovină
Diamant din stema lui Stefan
Ajunsa-i roabă și cadină
Pe mâni murdare de jidan?
Rușinea ta nu are seamăn
Pămîntul sfînt e pîngărit
Mișel și idiot și famên
Ce ar mai sta la suferit!
De-acum trimbițați la alarme,
Nălțați stindardul sfînt în mâni
La arme,
La arme frați Români!

Și note de acestea puternice, îndeosebi din întăia epocă de activitate a lui Eminescu, se găsesc înai multe în manuscrisele lui. Așa că va fi o adevărată plăcere pentru ori-ce Român a le cunoaște. Se va vedea, că dintre toți poezii nostri, acela care a cunoscut mai bine poporul românesc de pretutindeni, acela care a pîtruns mai adânc idealurile acestui popor, a fost Eminescu.

Fidelio.

FOIȚA

GHIOCCELUL

Vara, când natura toată
E scaldată 'n rlu de soare,
Are 'ndemnul și menirea
Să 'nflorască ori-ce floare.

Dar' când iarna codrul geme
Despoiat și părăsit,
Și pămîntul sub zăpadă
Este trist și obosit:
Numai chiar o floriciță,
Deși slabă, mititea,
Veselă și 'nșeninată
Scoate capul de sub neal!

În răceală se trezește
Drăgălașul ghiocel,
Și crivățul nu-l oprește
De-a fi viu și frumușel.

Ca și dînsul e iubirea!
Ea și 'n sufletul sdrobotit
Incolțește fără veste
Și se gată de 'nflorit.

tul nostru a devenit vacant! Ne-am trezit numai de-odată că fostul nostru protopresbiter s'iscălește în hârtiile adresate preoției ca »administrator protopesc», deși noi nu știam nici că tractul ne-a devenit vacant, nici că ne-a fost numit cineva ca »administrator».

Am dedus însă din subscriere, că aceste lucruri s'ar fi întâmplat...

Atunci, oameni ce ne doare viitorul tractului și ne privește direct, ne-am convocat noi de noi, preoții, la o conferință intimă preoțească, în care noi între noi să ne consultăm asupra situației, să ne sfătuiți frățeste, că chemați ca mâne la actul alegerii unui nou șef tractual, pentru cine să ne exprimăm? Să nu ne trezim zece în zece laturi, ci, și ca stat preoțesc, să impunem, prin bună și matură înțelegere.

Convocarea am publicat-o prin foi (»Tribuna», etc.)

Ne-am și adunat în ziua pusă numărului preoți tractuali. Ne-a făcut o bucurie când am văzut că la conferință vine și fostul nostru protopop, dar' apoi ne-a făcut o mare desamăgire, când, îndată după deschiderea conferinței, fostul nostru protopresbiter, acum administrator, scoate din buzunar o epistolă venită pe cale privată, neoficioasă, dela preasfințitul Metropolit din Sibiu, prin care, brevi manu, ni-se comunică, că în virtutea acelei scrisori private a preasfințitului Sale, conferința noastră preoțească e declarată de disolvată! Deci să ne vedem de treburi, că nu ne e permis a ținea nici o consultațiune!

Intreb redacția acestei foi și pe onorata obște românească, e posibil ori nu un atare ordin privat, și mai trăim noi în zilele constituției noastre bisericesti ori nu?

Un preot.

Publicăm sub cea mai mare rezervă această știre, căci nouă, ca redacție, ne vine lucru imposibil de crezut și imposibil de admis, că ar exista o atare scrisoare venită dela capul provinciei bisericesti respective, — și de aceea nici nu voim să ne exprimăm în meritul lucrului, până nu vom avea o deslușire dela locurile competente.

Vom reveni atunci în principiu.

PENTRU ECONOMI

Dela „Reun. Econ.”

La sfârșitul săptămânii trecute, ne-au sosit și cei 600 pruni altoiți dela Turda. Au fost vr'o 500 bistriți și vr'o 100 de „ringloși” soiul nobil, tare căutat de cei-ce îl cunosc. Reuniunea i-a împărțit între membri cari s'au fost înștiințat anume la pruni.

Cei 200 peri, avisați „Reuniunii” dela Cluj, au fost puși ieri, Vineri, la tren și cel mult Marți îi putem scoate.

Tot până atunci Reuniunea are sosit negreșit trifoiul de ajuns, și dela Pesta și dela Cluj.

Deci cei-ca au grabă, să vie foi se-și ridice și perii și trifoiul. Pe atunci vor fi aici toate.

Lămuriri.

Reuniunea a avut de rândul acesta o situație neplăcută față cu unii membri ai sei, neputându-le da tuturor numărul de altoi cât au așteptat. Vina însă nu e pe partea Reuniunii, ci zace în faptul, că însușii membrilor la altoi, ca și la semente să fac tot prea târziu și neregulat, încât Reuniunea nu se poate orienta la timp asupra numărului și soiului de altoi ce ar dori să le aibă membri sei. Când au sosit apoi altoile, au venit toți și au cerut și au luat, încât la o parte nu s'au mai ajuns.

Pentru aceea Reuniunea va și introduce pentru viitor o rânduială mai acurată la primirea înștiințărilor pentru trebuințele membrilor.

Indeosebi meri s'au cerut mult mai mulți, decât a avut Reuniunea. Pentru acei căror nu s'au mai ajuns, să pune în vedere, că în toamnă Reuniunea va împărți de nou altoi și va ținea samă de a mulțumi în prima linie cererile acelorora cărora nu li-s'a ajuns de astă-dată.

Pentru succesul lucrului însuși membri să fie liniștiți, căci ori puneau altoile acum, ori le pun în toamnă, tot'odată vor ajunge a rodi, ba mulți economi practici sunt de părere, că e mai bine să pui altoile toamna ca primăvara, fiind mai sigură prinderea lor.

Povețe.

Altoile acum puse nu trebuiesc lăsate în voia sorții, ci pe unde nu ploauă, altoile să fie din când în când udare. Crengile la meri, peri, pruni, să fie răzate, lăsându-le numai cu 3—4 muguri. Răzarea făcută din jos în sus, ca să nu stee apa pe rană, și rana unsă cu rășină.

Prelegeri economice.

Duminecă trimișii Reuniunii Economice din Orăștie au ținut o prelegere economică în Geoagiu, în școala românească. A fost de față popor numărös din ambele parochii, umplând școala, în frunte cu dnii preoți Luca Botean, Daniil Pop, George Pop, învățătorul Mateeș, învățătorul din Gelmar, etc.

Dl preot Danilă Pop a deschis prelegerea prin o mică explicație a scopului pentru care au chemat pe oameni, și salutând pe trimișii Reuniunii Economice și pe președintele ei, care a înființat această Reuniune într-un folos direct al poporului.

Preotul I. Moța a deslușit adunării ce e Reuniunea Economică, ce scopuri urmărește, ce foloase au membri ei dela ea, că întrebându-i povețele și favorurile ei, ne vom întări mai dinadins bazele materiale de cari avem lipsă pentru progresul general.

Inv. dir. C. Baicu a ținut apoi prelegerea sa despre pomărit, arătând ce e mai de lipsă să facem la pomi acum primăvara, arătând multe foloase ce le au oamenii din cultivarea pomilor, fie că vând poamele în stare crudă, fie că pregătesc din ele derivatele mult căutate.

Pr. I. Moța a preles apoi despre Reuniunile de înmormântare, tâlcuindu-le temeinic și arătând cât de folositoare sunt pentru poporunde s'au înființat. Aceasta la dorința deosebită a Geogenilor de a li-se explica această Reuniune, voin și ei a-și înființa una. Toți s'au bucurat și s'au declarat învoiți a intra în Reuniunea ce se va înființa în Geoagiu. Li-s'a dat timp să se înscrie, și când s'au scris 300, se va convoca adunarea de constituire.

Prelegerile, cari au ținut peste 2 ore, au fost ascultate cu mult interes și plăcere de poporul adunat, arătându-și aceasta dorința de a avea cât de des trimișii Reuniunii Economice în mijlocul seu.

Dl preot L. Botean a încheiat prelegea, mulțumind prelegătorilor pentru osteneală și îndemnând poporul a și urma povețele auzite.

S'au declarat, mulți inși gata a se înscrie de membri la Reuniune.

NOUȚĂȚI

Un artist din Lugoj. Aflăm, că dl Liviu Tempea, originar din Lugoj, actualmente doctorand în medicină la facultatea din București, a debutat de curând într-un mare concert din sala Ateneului din București. Concertul a fost patronat de M. S. regina României și s'au cântat exclusiv bucățile musicale a talentului compozitor român Scărlătescu. La acest concert dl Liviu Tempea, un exscelen pianist, a secerat aplauze furtunoase, executând cu rară îndemănare punctele cele mai grele și mai frumoase. Felicităm pe talentul artist, care, pe cum auzim, este și conducătorul unui cor ardelean, cu numele „Doina”.

Esc. Sa Episcopul M. Pavel al Oradei-mari și-a serbat aniversarea de 50 ani ai preoției. Darnicul arhieru care a jertfit sume foarte mari pentru biserică și școală și pentru scopuri publice peste tot, a fost s'ărbătorit în mod demn în diecesa sa. Încă la mulți ani!

Bataillonul 4 al Regimentului de Inf. 63, care staționa în Orăștie, pleacă în 3 April în Bosnia unde va sta în garnisoană. Bagagiul a plecat deja.

În loc îi vine un bataillon de inf. din Reg. 31 (Sibiu).

Colera. Fierosul flagel al colerei, a început astan de timpuriu a ne trimi e știri despre pustiirile sale.

Știri venite din Constantinopol spun că la Medina s'au dovedit 342 casuri de holeră, la Meca 54 și 1 la Djedah. Din acele casuri, au murit 158 la Medina, 13 la Meca și 1 la Djedah, deci jumătate din îmbolnăviți.

Mari manevre vor avea loc estan la Făgăraș și jurul seu. Nu e încă stabilit că M. Sa Impăratul-Rege va avea ocazița în Făgăraș sau în altă localitate.

O moarte fioroasă l'a ajuns pe tinerul Aurel Brassai, elev de prăvălie în Orăștie, care mergând ieri, Vineri, la gară, nu s'a păzit de venirea unui tren și prinzindu-l mașina, l'a tăiat în două peste mijloc. Nenorocitul a murit îndată. Unii bănuiesc că cu voia s'ar fi pus în calea morții.

Mama Reginei României a murit în etate înaintată. Curtea română e în doliu adânc.

Foc a fost Dumineca trecută în Bulbuc, au ars vr'o 4 case.

Nemți la Nemți. O societate mai mare de membri ai »Alldeutsch-Verein«-ului german, vin în vara asta să-și cerceteze pe frații lor de sânge Șvabii de prin Bănat, Nemții de prin Ungaria și Sașii din Ardeal, și se le mai dee câte-o vorbă de încurajare într-o rămănece sunt: germani. Când nainte cu vre-o 3 luni s'a vestit asta întâia oară, foile ungurești au început a striga gros contra venirii lor: »Să șadă acolo! N'avem lipsă de agitațiile lor! i-om oprî la graniță! Acum, că ved că gura-mare n'a plătit nimic, azi scriu liniștit despre venirea numiților societari, ci-că vor vedea încă ei cu ochii lor ce »liberi« sunt frații lor sub stăpânirea ungurească... O hi.

La adunarea gen. a „Albinei” au fost aleși în Direcțiune dnii Dr. Iancu Meșian (vechiu) și Dr. Ilie Beu (nou). Popa-Calicul a rămas pe de lături.

Coloman Tisza — a murit.

Cea mai mare locomotivă s'afă — îndată ce-i vorba de cea mai mare, firește, în America. E o mașină grozavă, de 6 metri de naltă și 24 metri de lungă! Grea de numai 1456 măjuțe

metric! Săraca șină pe care o calcă sub picioarele sale, dar' încă aceea pe care stă în loc, odichnind! Ce are de ținut în cărcă! Dar' și trage! Cară de regulă bucate: duce câte 500 de vagoane de bucate după sine! (Mașinile noastre abia pot duce una câte 70—80 vagoane. La mai mult pun 2 mașini). Iar' cea americană din poveste își fuge frate-mi-te bun, cu celele 500 vagoane, că ține paș cu un personal — vicinal de pe la noi! ori-când. Și cu 500 vagoane știți numai cât de lungu e trenul? De trei kilometri!

Calomniatorul lui Caragiale, un anumit Ionescu-Caion, care susținea că Carageale a plagiat piesa sa Năpastă după o piesă ungurească (vezi „Cronica mea” din nr. 9), neputând dovedi nimic, a fost osândit de tribunalul din București la 3 luni teniță pentru calomnie, 500 Lei pedeapsă în bani și 10.000 Lei spese advocaților lui Carageale.

Imbulzala loteriilor ungurești. În România este oprit prin lege a să face reclame loteriilor, cari nu sunt decât o formă amăgitoare de a stoarce bani dela mulțimea naivă a oamenilor. Statul român a oprit foier din Țară a publica anunțuri de loterii, mai ales de loterii din străinătate. A pus pedeapsă de 50 lei de o publicațiune. Cu toate acestea iacă ce cetim în un ziar din capitală: „Tot felul de oferte au început să se facă ziarelor pentru publicarea anunțurilor de loterie ale statului unguresc. Tribunalul a judecat luna trecută și a condamnat pe toare ziarele ce au fost date judecării, la amendă de câte 50 lei pentru fiecare publicație. Unele ziare au fost condamnate de câte 3—5 ori, ba chiar și de mai multe ori!”

Să vede din asta, că Jidanii din Pesta (căci ei dau mai gros atari anunțuri), au luat dinainte asupra-și și pedeapsa: plătește inseratul cu pedeapsă cu tot, numai să se publice ca să alerge navii la cumpărarea de losuri cari făgăduiesc că poți câștiga „un milion de coroane”, deși de când s'a pomenit loteria aceasta, din milioanele de încercători ai norocului, încă nici unul nu a câștigat bucinatul milion!

Pentru „Masa studenților” dela gimnasiul gr.-or. din Brad au încurs în Februarie următoarele contribuiri:

Dela preotul Teodor Nicoara din Vința, ca cunună eternă pentru soția sa Sava Nicoară născ. Răcătău, răposată la 3 Aprilie 1901 5 cor., dela institutul »Racoșana» din Șeica-Mare 10 cor.; Iosif Enescu și Virgilia Tipeiu, S-Sebeș, din incidentul fidanțării lor 6 cor.; »Murșanul» din Maria-Radna 20 cor.; »Grănișorul», Dobra 30 cor.; »Doina», Cămpeni 30 cor.; M. Bontescu, adv. 20 cor.; B. Popovits, comerc. 2 cor.; St. Șelariu, comerc. 1 cor.; Dr. L. Parașca, medic 2 cor.; Teodor Doboș, comerc. 1 cor.; Ioan Baciu, com. 2 cor.; Iuliu Popovici, com. 2 cor.; G. Costa, com. 1 cor.; Teodor Făgăraș, com. 1 cor., toți din Hațeg.

Marinimșii dăruitori primească cea mai profundă mulțumită.

Brad, la 3/16 Martie 1902.

Comisiunea administrativă.

Mulțumită. Subscriși aducem pe această cale mulțumita noastră recunoscătoare tuturor acelorora, cari au avut bunăvoința a da cinstea de pe urmă iubitului nostru tată Ioan Andreșcu, sen. participând la înmormântarea lui, întâmplată în 23 Martie a. c.

Ioan Andreșcu, iun. și soția.

Opul „Vechile episcopi românești a Vadului, Geoagului, Silvașului și Bălgăradului», de Dr. A. Bunea, a apărut în Blaj. Opul, de 10 coale, octav, închinat Exc. Sale Mih. Pavel, episcopul Orăștiei-mari, — are un bogat cuprins. Îl vom schița.

Americaniade.

— MAIESTATE—D-VOAȘTRĂ... —

În vânătoarea sa de interese, pe aproape și pe departe, împăratul Germaniei și-a trimis pe fratele seu Principele Enric de Hohenzollern la vizită în America, cu un Yacht împărătesc. Principele nemțesc a fost primit bine de americani, ear' din acest privilegiu s'au schimbat salutări »călduroase» între capii celor două state.

Când principele a pornit napoi spre casă, împăratul Wilhelm, după-ce știa cum a fost primit fratele seu, a adresat la 13 Martie președintelui Statelor-Unite, Roosevelt, o telegramă de mulțumire, la care tot în aceeași zi s'a dat și răspunsul.

Iacă aceste două acte, pe care le dăm și noi ca documente, unul de stil imperial și altul de stil republican:

I.

M. Sa Impăratul Germaniei i-a scris Președintelui Roosevelt astfel:

Berlin, 13 Martie 1902.

Acum, că fratele meu a părăsit țermurii ospitalieri ai Statelor-Unite, consider ca o datorie plăcută, a vă arăta d-voastră cât de recunoscători suntem Noi, Eu și întreg poporul german, pentru festiva ospitalitate și cordialitate ce s'a acordat Principelui Enric de toate clasele poporului american. Mâna ce v'am întins-o, a fost strinsă de d-voastră cu căldură, bărbătește și cordial.

Dea cerul ca relațiunile noastre să se desvolte în pace și în bună împăciuire. Complimentele mele cele mai bune și urările mele pentru Alice Roosevelt.

Wilhelm I. R.

II.

Președintele Roosevelt a răspuns Împăratului Germaniei astfel:

New-York, 13 Martie.

Visita fratelui d-voastră în țara noastră a contribuit mult, evocând prietinoasele sentimente ce există între cele două națiuni. Ea a fost de bun augur în toate privințele. Sper că mi veți permite să vă urez tot norocul pentru admirabilul fel și mod în care s'a manifestat fratele d-voastră și prin care și-a câștigat simpatia cea mai adevărată și cordială împreună cu stima tuturor. Noi l'am îmbrățișat nu numai pentru însemnătatea personală a dînsului, ci și pentru-că el V'ê reprezentă în numele puternicului imperiu german. V'ê mulțumesc d-voastră în numele poporului american pentru ce ați făcut și v'ê mulțumesc de-aseenea d-voastră personal pentru forma omagială în care ați manifestat curtenia d-voastră.

Roosevelt.

Ce-a fi zis Împăratul Germaniei cetind această telegramă democratică, în care El e numit simplu „d-voastră” în loc de *Maiestatea-Voastră*, ear' despre fratele seu scrie per „dînsul” în loc de *Alteța-Sa*, — nu știm. Dar' până una-alta Roosevelt s'a dovedit american și în acest răspuns, liberal și democrat, nu glumă. Președintele republicii franceze și-a petrecut de sigur bine cetind telegrama americană.

POSTA REDACȚIEI

D-șoarei R. în A. I. În curând veți primi răspuns. N'am ajuns încă s'o putem censura.

Redactor resp.: IOAN MOȚA

„ARDELEANA“

institut de credit și de economii societate pe acții.

Sediul: Orăștie, în casele proprii.

Fondată la anul 1885.

Capital social: 500.000 cor. Fonduri: 350.000 coroane.

Starea Depunerilor: peste 2.000.000 cor.

Se primesc: Depuneri spre fructificare, dela particulari cu 5% fără anunț, cu 5½% cu anunț; ear dela corporațiuni culturale cu 6% interese.

Darea de venit după interese o solveste institutul separat.

Depuneri și ridicări făcute prin postă se efectuesc cu reîntoarcerea postei.

1— (59)

Direcțiunea.

Sz. 194—1902. végrh.

(56) 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kőrösbányai kir. járásbírósnak 1900. évi Ph. 71/2 számú végzése következtében »Crișana« takarékosok ellen 148 kor. s jár. erejéig 1901. évi november hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le és felülfoglalt és 784 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: I. Ruzs Sofron alui Anikánál II. Márk Sándor lui Számoillénál III. Márk Niculae a Krecsuninál szarvasmarhák, juhok, kecskék, széna és egy ló nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kőrösbányai kir. bíróság 1900-ik évi Ph. 71/3 számú végzése folytán 148 kor. tőkekövetelés, ennek 1898. évi november hó 14. napjától járó 8% kamatai, és eddig összesen 31 kor. 05 fill. bíróság már megállapított költségek valamint az alant felszámított árverés kitűzési díjak erejéig is Bucsesd községében fentirt végrehajtást szenvedettek lakásán leendő eszközzésére 1902. évi április hó 19. napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kőrösbányán, 1902. évi márczius hó 13. napján.

Szöllősy János,
kir. bír. végrh.

Sz. 182—1901. végrh.

(57) 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kőrösbányai kir. járásbírósnak 1900. évi Ph. 123/1 számú végzése következtében »Crișana« takarékpénztár és hitelintézet javára Szimina Niculae és társai blezsényi lakosok ellen 90 kor. s jár. erejéig 1901. évi november hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 606 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: I. Szimina Niculaenál egy tehén kis borjuval és egy boglya széna, II. Csokán Szolomonnál két ökör, egy tehén és három boglya széna, III. Csokán Gávrillánál egy tehén, egy malacz és két boglya széna nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kőrösbányai kir. járásbírósnak 1900-ik évi Ph. 123/3 számú végzése folytán 90 kor. tőkekövetelés, ennek 1898. évi június hó 9. napjától járó 8% kamatai, és eddig összesen 35 kor. 94 fill. bíróság már megállapított költségek valamint az alant felszámított árverés kitűzési díjak erejéig is Blezsény községében felirt végrehajtást szenvedettek lakásán leendő eszközzésére 1902. évi április hó 18. napjának délelőtti 12 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kőrösbányán, 1902. évi márczius hó 13. napján.

Szöllősy János,
kir. bír. végrh.

„Minerva“ inst. tipogr. in Orăștie.

Învățacel
de prăvălie!

Să caută un învățacel pentru prăvălia de fer și coloniale a lui

(45) 2—3 Nițiu Dima,
comerciant in Hunedoara.

Băiat de prăvălie.

In prăvălia mixtă a subscrisului, în Pui, se primește numai decât ca învățacel un băiat, dela care se recere și oare-care școală. Cei cari au terminat măcar una ori două clase gimnasiale, vor fi preferiți.

Petru Clecan,

(40) 3—3 comerciant in Pui.

Sz. 200—1902. végrh. (54)

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kőrösbányai kir. járásbírósnak 1900. évi Ph. 90/2 sz. végzése következtében »Crișana« takarékpénztár és hit. szövetkezet javára Mikleusz Iosif a Ileni és trsai ellen 80 kor. s jár. erejéig 1901. évi november hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 876 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: I. Mikleusz Iosif a Ileninél. II. Mark Sándor a Crecsuninál szarvasmarhák, juhok, kecskék és takarmány félek nyilvános árverésen eladatnak.

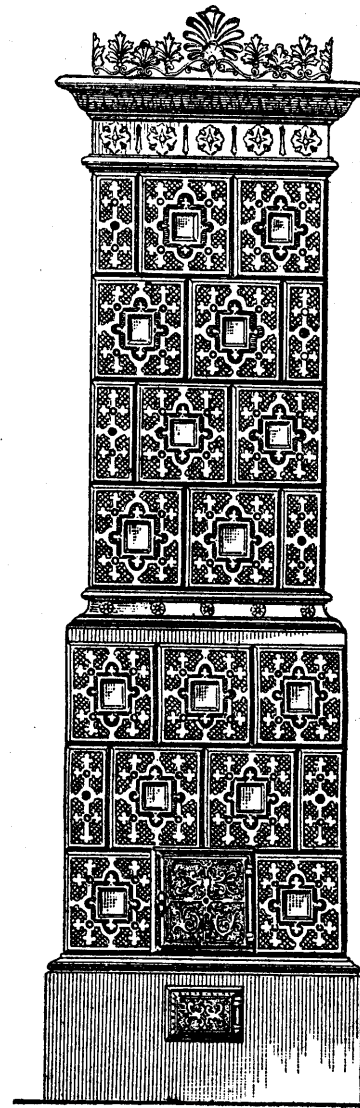
Mely árverésnek a kőrösbányai kir. járásbírósnak 1900-ik évi Ph. 90/3 számú végzése folytán 80 kor. tőkekövetelés, ennek 1898. évi augusztus hó 12. napjától járó 8% kamatai, es eddig összesen 28 kor. 65 fillérben bíróság már megállapított költségek valamint az alant felszámított árverés kitűzési díjak erejéig is Bucsesden fentirt végrehajtást szenvedettek lakásán leendő eszközzésére 1902. évi április hó 19. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kőrösbányán, 1902. évi márczius hó 13. napján.

Szöllősy János,
kir. bír. végr.

— Numerii singuratici, cu 5 cr. (10 fil.) exemplarul, din „Libertatea“ să află de vânzare în Orăștie la tipografia „Minerva“ și la librăria H. Graef.

Fabrica de sobe de lut

— dia Barul mare.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că am preluat conducerea întreprinderii de fabricațiunea lutului din Barul mare, și am arangeat-o cu totul de nou, potrivit cerințelor moderne, și sunt acum în stare a pregăti din minunatul material de lut rezistent focului ce ne stă la dispoziție,

cahale de pământ,

sobe fine de lut,

mașine (șpar-uri) de lut

foarte fin lucrate, lucii, ca de porțelan, și trairnice ca oțelul, și le vënd, după mărime,

dela 50 coroane în sus.

Cu toată stima

Întreprinderea pentru fabricarea
lutului, în Barul mare (posta Pui):(60) 1— Stefan Ioanovits,
conducătorul fabricei.

— In Orăștie primește comande și mijloace aducerea, dl Ioan Lăzăr, comerciant în piață.

Sz. 189—1902. végrh.

(55) 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kőrösbányai kir. járásbírósnak 1900. évi Ph. 60/2 számú végzése következtében »Crișana« takarékpénztár és hitel szövetkezet javára Ruzs Iuon és társai bucsesdi lakosok ellen 90 kor. s jár. erejéig 1901. évi november hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 640 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: I. Ruzs Iuonnál, II. Miha Candin Polokunál, III. Márk Niculae Gornikunál szarvasmarhák, juhok és széna nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kőrösbányai kir. járásbírósnak 1900-ik évi Ph. 60/3 számú végzése folytán 90 kor. tőkekövetelés, ennek 1898. évi december hó 9. napjától járó 8% kamatai, és eddig összesen 28 kor. 21 fill. bíróság már megállapított költségek valamint az alant felszámított árverés kitűzési díjak erejéig is Bucsesd községében fentirt végrehajtást szenvedettek lakásán leendő eszközzésére 1902. évi április hó 19. napjának délutáni 1 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kőrösbányán, 1902. évi márczius hó 13. napján.

Szöllősy János,
kir. bír. végr.

Sz. 1125—1902. végrh.

(58) 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1901. évi 2984 számú végzése következtében Bontescu Mihály ügyvéd által képviselt »Hatiegana« takarékpénztár javára Palkó János és t. lindzsina lakosok ellen 96 kor. s jár. erejéig 1901. évi december hó 11-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 720 korra becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, széna, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a hátszegi kir. járásbírósnak 1901-ik évi V. 375/5 számú végzése folytán 96 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi április hó 1 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódij és eddig összesen 44 kor. 76 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Lindzsina község házánál leendő eszközzésére 1902. évi április hó 8-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Hátszeg, 1902. évi márczius hó 18-ik napján.

Szentmiklosy András,
kir. bír. végrehajtó.

Editor: Ioan Moța.